

Sajtóközlemény

Luxembourg, 2023. január 11.

Az utazás megkönnyítése a világjárvány idején: az uniós digitális Covid-igazolvány működött, más eszközök kevésbé

Az uniós digitális Covid-igazolvány elősegítette az uniós országok közötti utazási korlátozások összehangolását, és ténylegesen megkönnyítette a Covid19-világjárvány idején az utazást. Az Európai Számvevőszék ma közzétett jelentése szerint a többi uniós eszköz ugyanakkor csak szerény hatást ért el. A számvevők megállapították, hogy az Európai Bizottságnak gyorsan sikerült megfelelő technológiai megoldásokat javasolnia. Az uniós tagállamok azonban igen eltérő módon használták ezeket az eszközöket, így azok az utazást igen különböző mértékben könnyítették meg. A számvevők most jobb felkészülésre szólítják fel az Uniót, hogy sikeresebben tudjon szembenézni az esetleges jövőbeli veszélyhelyzetekkel.

2020 márciusában, röviddel azután, hogy Európában megjelentek az első Covid19-esetek, az uniós országok megkezdték a határellenőrzések és utazási korlátozások bevezetését. Az Európai Bizottságnak korlátozott a hatásköre a közegészségügyi politika terén, mégis különböző kezdeményezésekkel igyekezett enyhíteni ezen intézkedéseknek a szabad mozgásra gyakorolt hatását. Többek között eszközöket dolgozott ki az utazás megkönnyítésére és a pozitív Covid19-esetek nyomon követésére. Ilyen eszköz volt a kontaktkövető digitális átjáró, a digitális utaslokalizáló űrlap és az uniós tagállamok ezek cseréjére szolgáló platformja, valamint az uniós digitális Covid-igazolvány. Az Unió 71 millió eurót különített el e digitális eszközök kifejlesztésére.

A számvevők megállapították, hogy az Európai Bizottságnak gyorsan sikerült finanszírozást mozgósítania, és az idő szorításában is pragmatikusan állt hozzá az eszközök kifejlesztéséhez. A kontaktkövető digitális átjáró mindössze hét hónappal a világjárvány kezdete után már megkezdte működését, míg az uniós digitális igazolvány még azelőtt elkészült, hogy az uniós országok befejezték volna oltási programjukat. Ezzel szemben az utaslokalizáló űrlapok kifejlesztése későre maradt, ha azt tekintjük, hogy néhány tagállami megoldás már korábban elérhetővé vált. A számvevők megjegyzik, hogy az Európai Bizottságnak nem sikerült leküzdenie egyes tagállamok fenntartásait, amelyek egyrészt adatvédelmi és egyéb jogi aggályok miatt merültek fel az uniós eszközök használatával kapcsolatban, másrészt azért, mert azok már korábban kifejlesztették saját nemzeti eszközeiket. Általában azonban a Bizottság el tudta oszlatni az adatvédelmi aggályokat és megfelelő informatikai biztonsági gyakorlatokat alkalmazott.

E sajtóközlemény célja, hogy összefoglalót nyújtson az Európai Számvevőszék által elfogadott különjelentésről. A jelentés teljes szövege letölthető a Számvevőszék honlapján (eca.europa.eu).

ECA Press

12, rue Alcide De Gasperi - L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

„Döntő fontosságú volt, hogy a példátlan helyzet ellenére valamennyi uniós ország közös eszközöket fogadjon el a szabad mozgás korlátozásainak összehangolására és az utazás megkönnyítésére – jelentette ki Baudilio Tomé Muguruza, az ellenőrzésért felelős számvevőszéki tag. – A tagállamok nem vettek igénybe minden uniós eszközt, és az uniós digitális Covid-igazolvány sikerében más eszközök nem osztoztak.”

Az uniós digitális utaslokalizáló űrlapot mindössze négy tagállam használta, és a 2022 februárjáig kiadott közel 27 millió formanyomtatvány több mint 90%-át mindössze egyetlen uniós ország, Olaszország bocsátotta ki. A csereplatformot szintén alig vették igénybe, 2022. február végéig csak 256 cserére került sor (egy kivétellel mind Spanyolországból). A kontaktkövető alkalmazásokat a tagállamok igen eltérő mértékben használták: 2022 májusáig a digitális átjáróra vonatkozó adatok nagy részét (83%) kizárólag németországi felhasználók generálták. A gyakorlatban az uniós digitális Covid-igazolvány volt az egyetlen olyan eszköz, amelyet valamennyi tagállam, sőt 45 nem uniós ország, illetve terület is igénybe vett. 2022. március végéig több mint 1,7 milliárd igazolványt állítottak ki. A számvevők következtetése szerint csak az uniós digitális Covid-igazolvány segítette az uniós országok közötti utazási korlátozások összehangolását és könnyítette meg ténylegesen az utazást a Covid19-világjárvány idején.

Végezetül az ellenőrzés rámutat arra, hogy nem állnak rendelkezésre konkrét eljárások ezen eszközök hosszabb távú használatára, illetve gyors újraaktiválásukra, ha ismét szükség lenne rájuk. Az uniós digitális Covid-igazolványok jelenlegi jogalapja például ez év júniusában lejár: ha meg kell újítani, arra a rendes uniós jogalkotási eljárás keretében kerülne sor.

Háttér-információk

Ellenőrzésünk a 2020 októbere és 2022 júniusa közötti időszakra és a fentebb említett négy uniós eszközre terjedt ki, emellett az ezekhez kapcsolódó uniós finanszírozást is vizsgálta. Nem ölelte fel azonban a Covid19-oltóanyagok uniós finanszírozását: ezt már korábban, a [Covid19-oltóanyagok uniós beszerzéséről szóló különjelentésünkben](#) értékeltük.

Ellenőrzésünk kiegészíti [a Covid19-váltsággal összefüggésben a szabad mozgáshoz való jogról szóló \(2022 júniusában megjelent\) számvevőszéki különjelentést](#), amely a világjárvány alatti schengeni határellenőrzéseket vizsgálta.

„Az utazást megkönnyítő eszközök az Európai Unióban a Covid19-világjárvány idején: A kezdeményezések között voltak sikeresek és olyanok is, amelyeket nemigen vettek igénybe” című, 01/2023. sz. különjelentés elérhető a Számvevőszék honlapján (eca.europa.eu).

A sajtó rendelkezésére áll:

a Számvevőszék sajtóirodája: press@eca.europa.eu

- Vincent Bourgeois: vincent.bourgeois@eca.europa.eu – M: (+352) 691 551 502
- Damijan Fišer: damijan.fiser@eca.europa.eu – M: (+352) 621 552 224
- Claudia Spiti: claudia.spiti@eca.europa.eu – M: (+352) 691 553 547